

Η σύνθεση μιας εικόνας του κόσμου, στην ανθρώπινη αντίληψη, διαμορφώνεται κάθε φορά από τα δεδομένα της επιστήμης, συνήθως, ή της θρησκείας σε παλιότερες εποχές, μιας και ενώ η επιστήμη εξελίσσεται και διευρύνεται συνεχώς, το τελευταίο σημαντικό γεγονός για την θρησκεία, του δυτικού κόσμου τουλάχιστον, έγινε πριν 2000 χρόνια. Έτσι η εικόνα του κόσμου τα τελευταία χρόνια διαμορφώνεται από επιστημονικά δεδομένα που οι έρευνες στην Γη και στον περιβάλλοντα χώρο έχουν προσφέρει.

Οι ανακαλύψεις της αστρονομίας και της αστροφυσικής, της φυσικής στο γήινο περιβάλλον, οι εξελίξεις στην βιολογία, μαζί με εκείνες της νευροεπιστήμης, μας πληροφορούν για το περιβάλλον αλλά και για τον τρόπο που ο άνθρωπος προσλαμβάνει, επεξεργάζεται και αφομοιώνει τη γνώση για το περιβάλλον που του προσφέρουν οι επιστήμες. Παράλληλα με την εικόνα που φτιάχνει για τον κόσμο, μέσα σε αυτόν τοποθετεί και τον εαυτό του δίνοντας την θέση που πιστεύει ότι του αξίζει μέσα στο σύμπαν. Με περισσότερη ή λιγότερη κάθε φορά επιτυχία ο άνθρωπος σχηματίζει και αποτυπώνει την εικόνα που έχει για τον κόσμο και για τον εαυτό του.

Μια τέτοια ενδιαφέρουσα περιγραφή παρουσιάζει και ο Νίτσε στις σημειώσεις του που με τίτλο *“The Will to Power”* εκδόθηκαν με την επίβλεψη της αδελφής του, πριν από περισσότερο από ένα αιώνα:

«Γνωρίζετε τι είναι ο κόσμος για μένα; Θέλετε να σας το δείξω στον καθρέπτη μου; Αυτός ο κόσμος “ένα τέρας ενέργειας”, χωρίς αρχή και τέλος: ένα σταθερό άθροισμα ενέργειας, σκληρό σαν μπρούντζος, το οποίο ποτέ δεν αυξάνει, ούτε μειώνεται, το οποίο δεν ξοδεύει τον εαυτό του, αλλά απλά αλλάζει το σχήμα του, σαν ένα όλον έχει πάντοτε τον ίδιο αμετάβλητο όγκο, είναι ένα θησαυροφυλάκιο στο οποίο δεν υπάρχουν έξοδα ή απώλειες, αλλά παρόμοια δεν υπάρχουν κέρδη μέσω επιτοκίων ή νέες καταθέσεις, κλειστό στο τίποτα το οποίο δρα σαν όριό του, χωρίς τίποτε να επιπλέει, χωρίς τίποτε να σπαταλιέται, δεν έχει καμία ποιότητα άπειρης επέκτασης, αλλά συγκρατείται σαν ένα προσδιορισμένο κβάντα ενέργειας σε έναν περιορισμένο χώρο που δεν έχει διάστημα για κενά.

Μια ενέργεια πανταχού παρούσα, μια και πολλαπλή όπως το παιχνίδι των δυνάμεων και των κυμάτων μέσα σε ένα κινητικό πεδίο που συγκεντρώνεται σε ένα σημείο όταν αραιώνει σε ένα άλλο. Μια θάλασσα ενεργειών σε μια τρικυμιώδη διαρκή ροή, αιώνια σε κίνηση, με γιγάντια χρόνια ρυθμικής επαναφοράς, μια άμπωτη και μια παλίρροια εκ νέου όλων των δυνάμεών της, πηγαίνοντας από το πιο απλό στο πιο σύνθετο, από το πιο γαλήνιο, το πιο σταθερό και το πιο ψυχρό, στο πιο φλογερό, στο πιο βίαιο στο πιο αντιφατικό, αλλά μόνο

για να επανέλθει σε εύλογο χρόνο από την πολλαπλότητα στην απλότητα, από το παιχνίδι των αντιθέσεων στην απολύτρωση της αρμονίας, διαρκώς επιβεβαιώνοντας την ουσία της στην κανονικότητα των κύκλων και των ετών, και δοξαζόμενη στην ιερότητα της αιώνιας επιστροφής της σαν κάτι το οποίο γίνεται και δεν γνωρίζει ούτε κορεσμό ούτε κόπωση ούτε απέχθεια... χρειάζεστε ένα όνομα γι' αυτό το σύμπαν, μια απάντηση σε όλα αυτά τα επείγοντα αινίγματα, ένα φως ακόμη για τους εαυτούς σας, εσείς τα πιο μυστικά, τα πιο ισχυρά, τα πιο ατρόμητα από όλα τα ανθρώπινα πνεύματα; Αυτός ο κόσμος είναι ο κόσμος της θέλησης για ισχύ και τίποτε άλλο, και εσείς οι ίδιοι οι εαυτοί σας, εσείς επίσης είσαστε η θέληση για ισχύ και τίποτε άλλο».

Γιώργος Τσαντάκης